

[J. Oskar Andersen.]

hvordan en Religionsundervisning i Overensstemmelse med Kirkens hele Konfession og Lære skal være.

Men naar man saa endelig optager dette Princip, hvad der altsaa, som jeg siger, var os ganske ubekendt indtil for saa kort Tid siden, saa finder jeg, det var rimeligt, at man havde underbygget det paa en saadan Maade, at denne Mand, der faar Tilsyn med Religionsundervisningen, virkelig fik en effektiv Myndighed. Det er derom, vi har stillet Forslag, for som jeg allerede sagde ved første Behandling, det er givet, at som Lovforslaget nu er affattet, kan Skolekommissionen, hvoraf Sognepræsten jo ikke er Medlem — han kan vælges ind naturligvis, men det er ikke paa nogen Maade givet, at han bliver det, det har man ikke paa nogen Maade sikret —, f. Eks. vedtage, at Religionsundervisningens Timetal skal indskrænkes til et Minimum, og saa kan denne Præst komme og tilse dette Minimum af Timer, men han kan ikke være med til at lægge Skoleplanen for dette Fags Vedkommende. Og det er i høj Grad nødvendigt, at han maa kunne komme til Stede, hvis han skal føre et effektivt Tilsyn. Men det kan han ikke; jeg har i alt Fald ikke hørt fra Ministerens Side, at det er Meningen, og hvis det er Meningen, hvorfor saa ikke udtrykke det i Loven? Jeg siger stadig væk, at en Lov bør være saaledes, at man, naar man læser den, klart kan forstaa, hvorledes de forskellige Elementer skal opfattes, og hvad Kompetence de forskellige Institutioner, der er Tale om, i Virkeligheden faar.

Jeg har ikke sagt, og det forstod det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen ogsaa, at dette Lovforslag betegner et Brud. Der er Rudimenter tilbage, Rudimenter, som jeg ved man er utilfreds med fra radikal Side, men man mener selvfølgelig, at da Loven er saa slet affattet, som den er, vil disse Rudimenter hurtigt forsvinde; de kan ikke bestaa med Hovedtrækkene i Loven, som den er; den gaar i en helt anden Retning. Jeg har altsaa ikke sagt, at Forbindelsen er brudt, men den er svækket saa stærkt, at det nok skal vise sig i Løbet af ikke særlig lang Tid, hvad Virkningen bliver for Forholdet mellem Kirken og Skolen.

Undervisningsministeren (Borgbjerg):

Det var dristigt af det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen at tale om den „slet affattede“ Lov, efter at det har vist sig, at han og hans Parti ikke paa noget Punkt kan

fremsætte en eneste berettiget saglig, kritisk Bemærkning, og skønt det er blevet oplyst, hvordan det Forslag var affattet, som det ærede Medlems Partifæller havde stillet i det andet høje Ting. Det ærede Medlem har kun paa eet Punkt forsøgt at vise, at Lovforslaget var uklart, at der var en Forskel i Opfattelsen mellem den ærede Venstreordfører i Landstinget, Hr. Stegger Nielsen, og mig, men det er ikke lykkedes, det ærede Medlem tager ganske fejl her, hvad jeg nu skal bevise med Rigsdagstidende i Haanden! (*J. Oskar Andersen*: En kort Bemærkning); ja, vent dog nu, til jeg har sagt, hvad jeg vil sige. Det, det drejer sig om, er følgende Passus i de Konservatives Ændringsforslag, dets § 14, Stk. 2:

„Biskoppen har Ret til — efter forudgaaende Bekendtgørelse — at samle Børnene fra Folkeskolens ældre Klasser i Sognets Kirke til Samtale om den kristne Børnelærdom.“

De Konservatives subsidiære Forslag i Dag lyder saaledes:

„Biskoppen har i det ham underlagte Stift Ret til at besøge Skolerne og gøre sig bekendt med Religionsundervisningens Standpunkt samt til, efter forudgaaende Bekendtgørelse fra Læreren, at samle Børnene fra Folkeskolens ældste Klasser i Skolen eller Sognekirken til Samtale om den kristelige Børnelærdom.“

Det ærede Medlem blander disse to Ting sammen paa en fuldkommen vilkaarlig Maade. Overfor det, der herom forelaa i Landstinget, § 14, Stk. 2, af de Konservatives Forslag, sagde jeg, at Stk. 2 af § 14

„er fuldkommen overflødig, da Biskoppen i Forvejen har og fremdeles vil have denne Ret. Dette er ogsaa mit Svar til den ærede Ordfører (Stegger Nielsen), som gerne ønskede fra denne Talerstol at høre min Opfattelse af Sagen.“

Derpaa sagde saa Venstres Ordfører, Flertallets Ordfører, Landstingsmand Stegger Nielsen, Landstingstidende Sp. 1847:

„Endelig takker jeg Ministeren for den klare og utvetydige Udtalelse om, at Biskopperne fremdeles har en ubeskaaret Ret til at kunne samle ogsaa Folkeskolens ældre Børn til Samtaler om den kristelige Børnelærdom.“

Det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen lægger Vægten paa „ubeskaaret“, men i en anden Relation, nemlig i Forhold til det Forslag, som han og hans Partifæller nu stiller subsidiært. Men selvfølgelig havde Hr. Stegger Nielsen fuldkommen Ret i den rigtige Relation, i Forhold til det, der